

■ ■ ■ ELŐSZÓ ■ ■ ■

A számítógépek már mindenütt jelen vannak a mindennapjainkban: komputerek osztják meg az információt, optimalizálják forrásainkat és gondoskodnak napi kényelmünkről. A gazdaság, a tudomány és a kormányzati működés is jelentősen megváltozott a számítógépek és az internet világában. Minderre tekinthetünk úgy, mint a Net előnyös, progresszív, „net-fényes” oldalára. Az új világnak azonban sötét árnyoldalai is vannak. A hagyományos bűnözési formák mellett a számítógépek további, soha nem látott, hallott, tapasztalt veszélyeket is hoztak. S e veszélyek a korábbiakhoz képest nemcsak minőségükben mások, de mennyiségük, tömegességük is riasztó.

Az évszázadok óta kifejeződött elvekre és garanciákra épülő büntetőjog „követő rendszer”. Előbb kell eltéríteni egy repülőgépet (azaz be kell következnie a társadalmilag nem kívánatos eseménynek), és csak az után lehet azt mondani, hogy „az elkövető büntetést érdemel!” Mindemellett úgy tűnik, hogy a gépeltérítés büntetőjogi kezelése egyszerű feladatnak tűnik az internetes bűncselekmények megítéléséhez és kezeléséhez képest. A Net ugyanis egy olyan technika, amely arra készíti a büntető jogalkotást és jogalkalmazást, hogy a „lehetetlent” próbálja meg újra és újra szabályozni, és az új szabályokat alkalmazni. Mindennapi tapasztalatunkká vált, hogy a virtuális tér segítségével elkövetett bűncselekmények (csalás, kihasználás, személyiségi jogok megsértése, tiltott pornográf felvételek készítése stb.) büntetőjogi üldözése, felderítése és bizonyítása jogilag és technikailag csaknem megoldhatatlan feladat elé állítja a büntető igazságszolgáltatást.

A kötet, amelyet az olvasó a kezében tart, ebben a végtelen világban keresi a büntetőjog szerepét és adekvát alkalmazási lehetőségeit. A szerző segítséget nyújt annak a helyzetnek a megértéséhez, amellyel a büntetőjog az internet korában valósan (és cseppet sem virtuálisan) birkózik: miért szorítható nehezen jogi keretek közé a lényegéből eredően szabályozhatatlan új technika, az internet, és miért kell éppen a kiskorúakat veszélyeztető hatásai, és a cyber-deviancia miatt mégis büntetőjogi keretek közé szorítani.

A „*Gyermekpornográfia az interneten*” című kötet a „Nagy Kék Net-Végtelen” egy igen fontos szeletének feltérképezésére vállalkozik, és azt igen alaposan teszi. Az internetes gyermekpornográfia témája különleges, részben mert azt jelzi, hogy az új, technikai lehetőségekből eredő veszélyek kezelésére még nem készült fel az ember, és bizonytalanok az erkölcsi és közösségi megfontolások határai. Unikális továbbá abból a szempontból is, hogy a kiskorúak generációja éppen ennek az új technikai fejlődésnek köszönhetően vált egyre védtelenebbé a fejlődésüket és jogaikat veszélyeztető hatásokkal szemben.

A könyv az internetes gyermekpornográfia kriminológiai elemzése során bemutatja e veszélyek sokrétűségét, a sértetté válás lehetséges útjait, az áldozatok és az elkövetők jellemzőit és a sértetté válás szempontjából a virtuális és a valóságos világ közötti

átjárhatóságot. E vadonatúj helyzetben kell a büntetőjognak és a büntető igazságszolgáltatásnak megtalálnia a visszatartást eredményező, hatékony működési formákat. A szerző nem kevesebbre vállalkozik, mint hogy áttekinti ennek az új világnak a veszélyeit, megmutatja és kibogozza azokat az összekötő szálakat, amelyek az új veszélyek új formáit kirajzolják. Ezen belül is egy olyan terület átfogó bemutatására vállalkozik, amely már korábban sem volt egyszerűen értelmezhető, hiszen mindig is érzelmekkel, indulatokkal volt telítve a gyermekek ellen elkövetett bűncselekmények megítélése, különösen a szexuális jellegűeké. Napjainkban az erkölcsi megítélés nehézségei mellé felsorakoztak a virtuális tér újdonságából eredő bizonyítási nehézségek, miközben az elkövető és az áldozat mindössze „egy egérkattintásnyira” került egymáshoz. A szerző – a gyermekpornográfia bemutatása során – feltárja azokat a nehézségeket, amelyek e bűncselekmény bizonyítási nehézségeit jelzik, és ezt számos gyakorlati példával is illusztrálja.

Az internet feltalálásával technikai forradalom kezdődött, amely megváltoztatta az életünket. Száz év múlva, amikor az internetről beszélnek majd, minden kétséget kizáróan a gőzgéppel azonos hatású találmányok között fogjak emlegetni. Olyanként, amely egy egész kor életét és gondolkodását változtatta meg. Az internet megváltoztatta a kommunikáció módját, az oktatás rendszerét, a gazdaság működését, az emberek szexuális szokásait, és ugyanakkor a bűnelkövetés lehetőségeit és módjait is. A kötet az internetes gyermekpornográfia jelenségének széles körű bemutatásával ebben a világban igazítja el az olvasót.

Dr. Kerecsi Klára